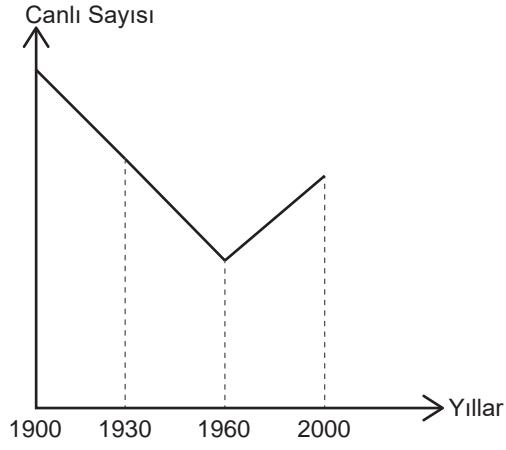

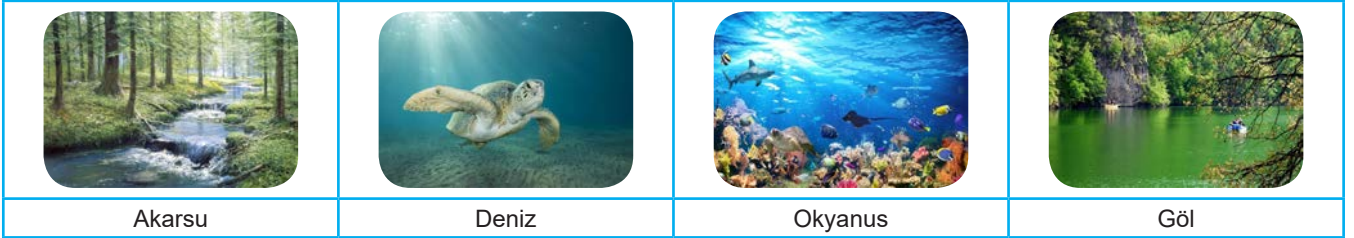
31. Grafikte Dünya genelindeki alageyik sayısının yıllara göre değişimi gösterilmiştir.

Grafik incelendiğinde alageyik canlısı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) 2000 yılından sonra alageyiklerin düzensizce avlanmasına izin verilebilir.
- B) Canlı sayısındaki azalmanın nedenlerinden biri de aşırı avlanma olabilir.
- C) 1930-1960 yılları arasında alageyiklerin yaşam alanı zarar görmüş olabilir.
- D) 1960 yılından sonra alageyik canlısı koruma altına alınmış olabilir.

32. Aşağıda bazı ekosistemler verilmiştir.

Bu ekosistemler doğal su yolları ile birbirine bağlı olduğuna göre,

- I. Akarsularda yaşanan kimyasal bir kirlilik tüm ekosistemlere yansiyabilir.
- II. Doğal yaşam alanı denizler olan bazı balık türleri yumurtalarını akarsulara bırakabilir.
- III. Okyanus ve göllerdeki biyoçeşitliliğe sadece hayvan türleri katkı sağlar.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

33. Yerküre içerisindeki kırık (fay) düzlemleri üzerinde biriken biçim değiştirme enerjisinin aniden boşalması sonucunda meydana gelen titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yeryüzünü sarsması olayına deprem denir.

Deprem ile ilgili bir grup öğrenciye konferans veren AFAD yetkilileri, depremden önce alınması gereken tedbirlerle ilgili öğrencilere aşağıdakilerden hangisini söylemiş olamaz?

- A) Tavandaki aydınlatma araçlarının bağlantıları sağlamlaştırılmalıdır.
- B) Deprem çantası hazırlanmalı ve aile afet planı yapılmalıdır.
- C) Ağır eşyalar dolapların üst raflarına yerleştirilmelidir.
- D) Raflar duvara emniyetli bir şekilde sabitlenmelidir.

34. Amerika Birleşik Devletleri 1970'li yıllarda Çim sazanının filtre beslenme kabiliyetinden yararlanmak için Çim sazanlarını su arıtma tesislerine dahil etti. Bir süre sonra bazı Çim sazanlarının arıtma tesislerinden kaçmasıyla Mississippi nehri havzasına Çim sazanları ulaştı. Çok yemeleri ve hızlı üreme kabiliyetleri sayesinde aynı alanı ve gıda kaynaklarını paylaştıkları doğal türlerle girdikleri rekabetlerde üstün geldiler ve Mississippi nehrinde rekabeti kaybeden diğer canlı türlerinin yok olmasına neden oldular. Balık türlerinin azalması Mississippi nehrindeki tatlı su balıkçılığının da gerilemesine neden oldu.

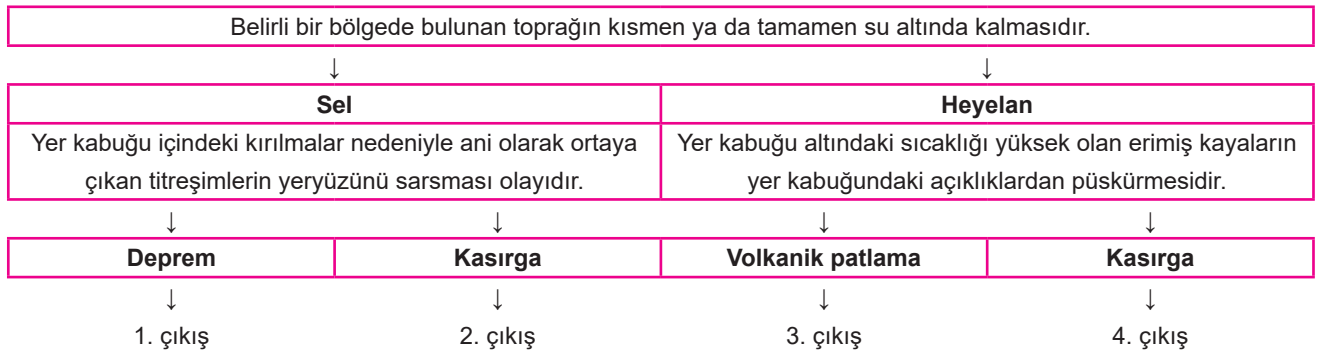
Verilen bilgiye göre Çim sazanı ile ilgili,

- I. Nehirdeki biyoçeşitliliği olumsuz etkilemiştir.
- II. İnsanların besin kaynaklarının azalmasına sebep olmuştur.
- III. Ülke ekonomisine zarar vermiştir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

35. Aşağıda yıkıcı doğa olayları ile ilgili bir şema verilmiştir.

Şemada uygun şekilde ilerlendiğinde kaçınıcı çıkışa ulaşılır?

- A) 4.
- B) 3.
- C) 2.
- D) 1.

36. Görselde Sahra Çölü'nde bulunan duvar çizimleri ve balina fosili verilmiştir.

Sahra Çölü'nde bulunan resimler yaklaşık 6000 yıllık olup o dönem hakkında bizlere bilgi verebiliyor. Ayrıca Sahra Çölü dünyanın en büyük fosil müzesi olarak bilinmektedir. Araştırmacılar Acacus Dağları'nda 17551 fosil buldu ve bulunan fosillerin yüzde 80'i 11 bin yıl önce avlanan balıklara ait.

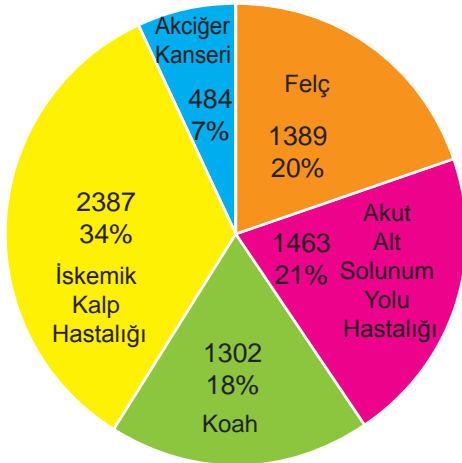
Verilenlere göre Sahra Çölü ile ilgili,

- I. Bulunduğu bölgede 6000 yıl önce yeşil bir ova olabilir.
- II. 6000 yıl öncesinde bulunduğu bölgede göller olabilir.
- III. Küresel iklim değişikliğinden dolayı değişime uğramıştır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

37. Çevre kirliliği; hava, su, toprak, ses, ışık ve nükleer kirlilik gibi farklı şekillerde ortaya çıkar.

Grafikte bir çevre kirliliğinin neden olduğu hastalıkların yol açtığı ölümlerin dağılımı verilmiştir.

Verilen grafiğe göre ölüme neden olan hastalıkların oluşmasında aşağıdaki çevre kirliliğinden hangisi neden olmuştur?

- A) Hava kirliliği B) Su kirliliği C) Toprak kirliliği D) Işık kirliliği

38. Emine, doğru-yanlış etkinliğini aşağıdaki gibi doldurmuştur.

	Önermeler	D	Y
I	Doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesi biyoçeşitliliği olumsuz etkiler.	•	
II	Biyoçeşitliliğin korunması için doğal yaşam alanları koruma altına alınmalıdır.	•	
III	Canlı sayısı fazla olan türler düzensiz avlanabilir.	•	
IV	Doğal afetlerin tümü insan kaynaklı olduğundan biyoçeşitliliği olumsuz etkiler.		•
V	Orman yangınları sadece karada yaşayan canlıları olumsuz etkiler.		•

Emine yaptığı etkinlikte hangi soruları hatasız yanıtlamıştır?

A) I ve II

B) III ve IV

C) I, II ve IV

D) I, II ve V

39. Görselde yıkıcı doğa olaylarından biri verilmiştir.

Verilen yıkıcı doğa olayı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yerleşim yerleri bu doğal afetin görülme ihtimali olan bölgelere kurulmamalıdır.

B) Eğimin az olması bu doğal afetin gerçekleşme ihtimalini artırır.

C) Depremler de bu doğal afetin oluşmasına neden olabilir.

D) Halk arasında toprak kayması olarak bilinmektedir.

40. ○ Genellikle okyanuslarda oluşur.

- Yıkıcı etkisini en aza indirmek için alınması gereken önlemlerden biri de yapılan binaların çok yüksek olmamasıdır.
- Hızları saatte 120 km ve daha fazla olabilir.

Özellikleri verilen yıkıcı doğa olayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kasırga B) Fırtına C) Volkanik patlama D) Hortum

41. Karadeniz'deki balık türleri her geçen gün yok olmaya biraz daha yaklaşıyor. Bu durumun birincil nedeni olarak avlanmanın çok fazla olması ve dolayısıyla ciddi av baskısının yaşanmasıdır.

Nüfus artışına paralel olarak denizlerdeki kirliliğin de artması Karadeniz'deki balık türlerinin yok olmasına neden olmuştur.

Karadeniz'deki balık biyoçeşitliliğinin değişmesinin diğer bir nedeni de küresel ısınmadır. Küresel ısınmayla birlikte yakın tarihte Sinop'ta bilim insanları tarafından Kızıldeniz göçmeni balık türü olan Allepes Djaba tespit edildi.

Verilenlere göre Karadeniz'deki biyoçeşitliliğin değişimi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Küresel ısınmanın devam etmesi Karadeniz'deki biyoçeşitliliği sürekli artırmıştır.
B) Küresel ısınma diğer bölgelerden Karadeniz'e canlı göçüne neden olmuştur.
C) Karadeniz'deki kirliliğin artması biyoçeşitliliğin azalmasına neden olmuştur.
D) Aşırı avlanma Karadeniz'deki balık türlerinin azalmasına neden olmuştur.

42. Görselde Türkiye'nin 2023'te yenilenebilir enerji hedefleri gösterilmiştir.

Ülkemizin 2023 yılında verilen hedeflere ulaşması halinde,

- Biyçeşitlilik korunur.
- Çevre kirliliğinde azalma görülür.
- Yeryüzünün gereğinden fazla ısınmasında azalma görülür.

durumlarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

43. Yıkıcı doğa olayları yaşanan çevreye olumsuz sonuçlar doğurabilir.

Yıkıcı doğa olaylarından biri olan deprem,

- I. İletişimde yavaşlamaya ve enerji kesintilerine
- II. Yer üstü şekillerinin oluşmasına
- III. Ulaşımın aksamasına

etkilerinden hangilerine neden olabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

44. Biyolojik çeşitlilik yer kürede bulunan bütün türleri içine alır. Bu kapsamın içinde insan türü de vardır. Kendisi de biyoçeşitliliğin bir parçası olan insan için, kendisi dışındaki biyoçeşitliliğin korunması son derece önemlidir çünkü biyoçeşitlilik, insanoğlunun sağlık, refah ve mutluluğu ve toplumun işlevlerini yerine getirebilmeleri için hayatidir. Örneğin, bitki ve hayvan türleri doğrudan ve dolaylı insan sağlığı için önemli hizmetlerde bulunmuştur. Bugün de modern tıbbi araştırmalar ve eczacılık sektörü için büyük imkânlar sunan biyolojik çeşitlilik gelecekte de tıp ve sağlık alanının ana unsurlarından biri olacaktır.

Verilen makaleye göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan yer küredeki biyolojik çeşitliliğin bir parçasıdır.
B) İnsanoğlu, biyolojik çeşitlilikten sağlık alanında da yararlanmışır.
C) Biyolojik çeşitliliğin azalması tıp ve eczacılık alanında kötü sonuçlar doğurabilir.
D) Biyoçeşitlilik sayesinde gelecekte bazı hastalıkların kesin tedavisi bulunabilir.

45. Biyoçeşitliliği olumsuz etkileyen faktörler, insan ve doğal kaynaklı olabilir.

Aşağıda verilen biyoçeşitliliği olumsuz etkileyen faktörlerden hangisi yanlış gruplandırılmıştır?

	<u>İnsan Kaynaklı</u>	<u>Doğa kaynaklı</u>
A)	Aşırı avlanma	Erozyon
B)	Çevre kirliliği	Toprak kayması
C)	Yeryüzüne göktaşı düşmesi	Plansız kentleşme
D)	Doğal kaynakların aşırı kullanımı	Kasırga

46. 1992 Rio Çevre Zirvesi'nin en somut sonuçlarından birisi, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin imzaya açılması olmuştur. Bağlayıcı bir sözleşme olan Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ülkelere bazı sorumluluklar getirmektedir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bu sözleşme ile ülkelere getirilen sorumluluklardan birisi olamaz?

- A) Tür koruma alanlarının belirlenmesi ve kurulması
- B) Halkların biyolojik çeşitliliğin değer ve önemi konusunda eğitilmesi
- C) Acil olarak koruma gereksinimi olan türlerin belirlenmesi
- D) Koruma altına alınmayan bölgelerde doğa ve kaynaklarının kullanımında sınırın ortadan kaldırılması

47. Türk bilim insanları, karidesin akrabası sayılan iki yeni canlı türünü dünya literatürüne kazandırdı. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi tarafından yürütülen çalışmada, 1429 metre uzunluğunda olan Peynirlikönü Mağarasındaki suda 1 santimetre boyunda daha önce hiç görülmeyen ve karidesin uzak akrabası olduğu anlaşılan iki yeni canlı türü bulundu.

Verilen habere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Keşfedilen türler ile var olan türler arasında akrabalık bağı bulunabilir.
- B) Yeni türlerin bulunmasıyla mağaradaki biyoçeşitlilik artmıştır.
- C) Yeni bulunan canlı türü sadece bu mağarada yaşamaktadır.
- D) Dünyada keşfedilmeyi bekleyen canlı türleri olabilir.

48. Günümüzde çevre sorunları çeşitlenerek artmakta, doğa ve insan sağlığını tehdit etmektedir. Hava kirliliği ise bu tehditlerin başında gelmektedir. Yaşamın temel kaynağı olan hava, insan ve canlılar için vazgeçilmezdir. Bu nedenle hava kirliliği kitlesel sonuçlara neden olmaktadır.

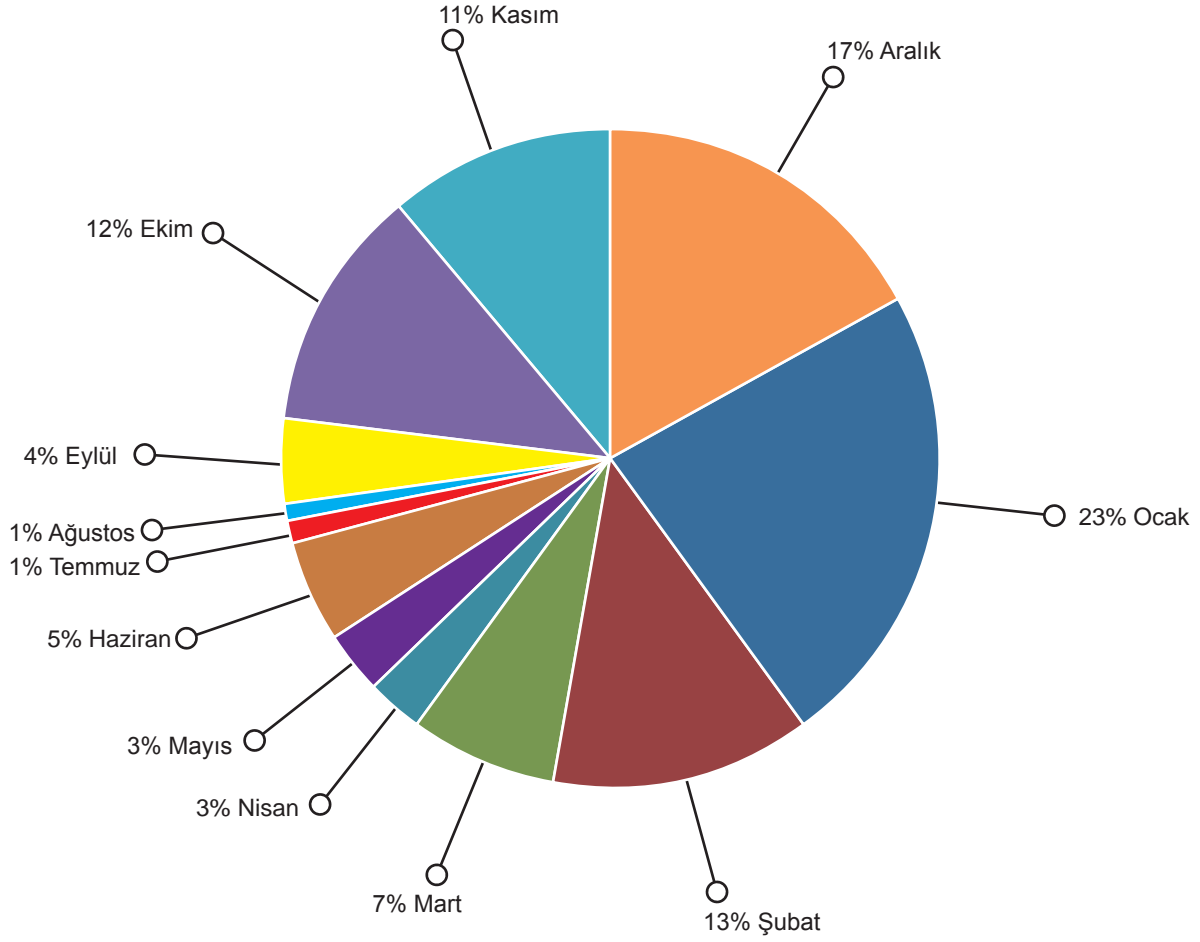
Aşağıdaki ifadelerden hangisi hava kirliliğinin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Tarihi eserlerin aşınmasına neden olur.
- B) Akciğer kaynaklı ölümlerin artmasına neden olur.
- C) Yeryüzünün gereğinden fazla ısınmasına neden olur.
- D) Fabrika bacalarına filtre takılmaması hava kirliliğine neden olur.

49. Havaya karışan zararlı gazlar havadaki su buharıyla birleşerek asit yağmurlarını oluşturur.

Grafikte Amasra ilçesinin aylara göre asit yağmuru yüzdeleri verilmiştir.

AMASRA İLÇESİ ASİT YAĞMURLARI AYLIK DAĞILIMI

Grafik incelendiğinde hangi ayda hava kirliliğinin daha fazla olması beklenir?

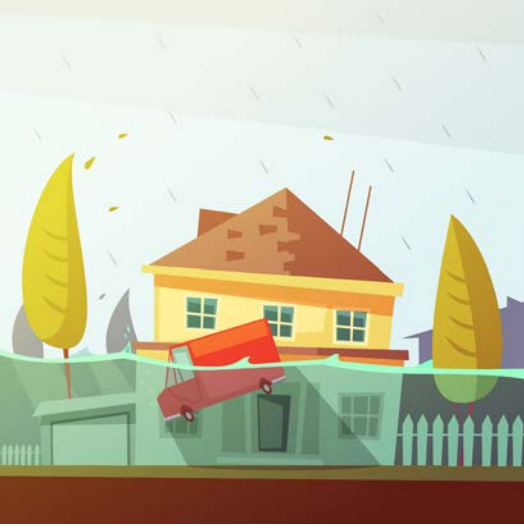
A) Ocak

B) Temmuz

C) Mart

D) Haziran

50.

Yukarıda resmi verilen doğal afet ile ilgili,

- I. Toprağın bir kısmının ya da tamamının su altında kalmasıyla oluşan doğal afettir.
- II. Sadece denize kıyısı olan bölgelerde görülür.
- III. Plansız kentleşme bu doğal afetin etkisini artırır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

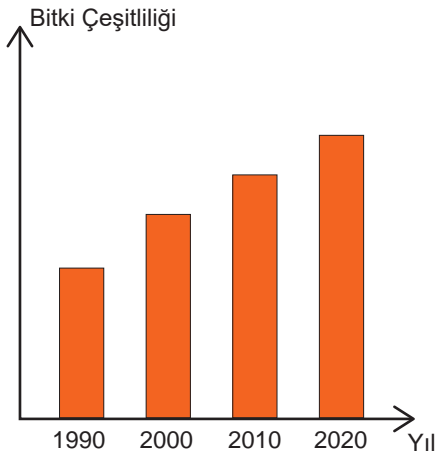
- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

51. Ülkemizde biyoçeşitliliğin azalması, doğal yaşam üzerinde birçok etkisi vardır?

Aşağıdakilerden hangisi bu etkilerden biri değildir?

- A) Tıp ve eczacılık alanında doğal ürünlerin azalması
- B) Ekolojik dengenin bozulması
- C) Bölge turizmin artması
- D) Çevre kirliliğinin artması

52. Bir bölgedeki bitki çeşitliliğinin zamana bağlı değişim grafiği aşağıda gösterilmiştir.

Grafik incelendiğinde 1990- 2020 yılları arasında bu bölgeyle ilgili aşağıdakilerden hangisinin yaşanması beklenmez?

- A) Heyelan riski azalır.
- B) Biyoçeşitliliğe bağlı turizm artar.
- C) Bölgenin tıp alanında gelişimi artar.
- D) Diğer canlı türlerinin besin kaynağı azalır.

53. Böcekler, bitkilerin tozlaşmasını sağlayarak bitki yaşamının devamlılığı ve çeşitliliğine olanak vermekte ve ekosistem devamlılığını sağlamaktadır. Ayrıca zararlı türlerin üzerinde beslenerek bu türlerin savaşımında kullanılmaktadır. Böceklerin önemli bir kısmı, atık maddelerin ayrışmasını ve tekrar toprağa kazandırılmasını sağlamakta ve adeta doğada birer gönüllü temizlik işçisi gibi çalışmaktadır. Bazı böcek türleri de kuşlar, balıklar, sürüngenler gibi hayvanların gıda kaynağı durumundadır. 1.200.000 böcek türünden ancak 750 böcek türü kültür bitkilerine zarar vermektedir.

Tarlasındaki bitkilere zarar veren böcekleri ilaçlama yöntemiyle kurtulmak isteyen bir çiftçi aşağıdaki durumlardan hangisinin oluşmasına neden olmaz?

- A) Bitki biyoçeşitliliğinin azalmasına
- B) Topraktaki atık maddelerin artmasına
- C) Diğer canlıların besin kaynaklarının azalmasına
- D) Ekosistemin dengeli bir şekilde devam etmesine

54. 1992 yılında Ktenofor türü yanlışlıkla gemilerle Amerika kıyılardan taşınmış ve bütün Karadeniz deniz ekosisteminde baskın hale gelip doğal balık türü ile besin için rekabete girmiştir. Sonuç olarak 26 ticari balık türünün yok olmasına neden olmuştur.

Verilen bilgiye göre Karadeniz'deki biyoçeşitliliğin azalmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstilacı yabancı türler
B) Toprak bozulumu
C) Aşırı tüketim
D) Kirlilik

55. Tabloda biyoçeşitliliği etkileyen bazı durumlar verilmiştir.

1 Aşırı avlanma	2 Ağaçlandırma çalışmalarının yapılması
3 Çevre kirliliği	4 Koruma alanlarının oluşturulması

Tabloda verilen durumlardan hangileri biyoçeşitliliği olumsuz etkiler?

- A) 1 ve 2
B) 1 ve 3
C) 1, 2 ve 4
D) 1, 2, 3 ve 4

56. Rize Üniversitesi Su Ürünler Fakültesi tarafından yapılan çalışmanın sonucunda akademisyenler " Literatürde Karadeniz'de 161 balık türünün yaşadığı söylene de yaptıkları çalışmada 102 balık türünü tespit edebildiklerini" söylediler.

Yapılan çalışmanın sonucuna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Karadeniz'de bulunan bazı balık türleri günümüzde yoktur.
B) Gerekli önlemler alınsa bile Karadeniz'deki biyoçeşitlilik artmaz.
C) Karadeniz'deki bu durum ileride daha fazla balık türünün yok olmasına neden olabilir.
D) Karadeniz'deki bazı balıkların tükenmesinin nedenleri arasında aşırı avlanma ve su kirliliği bulunabilir.

57. Azot fabrikasında patlama! Sarı dumanlar yükseldi. Kütahya-Eskişehir karayolunun 7. kilometresinde bir firmaya ait azot fabrikasında patlama olduğuna yönelik itfaiye ve polis ekiplerine ihbar geldi. Kentin bazı noktalarından duyulduğu belirtilen patlama nedeniyle fabrikadan sarı dumanlar yükseldiği öğrenildi.

Verilen görsel ve habere göre,

- I. Gerçekleşen olay bir doğal afettir.
- II. Patlamadan sonra bölgedeki hava kirliliği artmıştır.
- III. Patlama sonucu ortaya çıkan gaz asit yağmuruna neden olabilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

58. Anak Krakatau yanardağının faaliyete geçmesi sonucunda yaşanan tsunami, Endonezya'da 437 kişinin ölümüne neden olurken nesli tükenme tehdidi altındaki Cava gergedanını da tamamen yok olma riskiyle karşı karşıya bıraktı. Bu durum gergedanların başka bölgelere taşınmasını gündeme getirdi. Ancak gergedanların taşınması kolay bir iş değildi. Çünkü gergedanların yeni yaşam alanında 200'den fazla besin kaynağı olabilecek bitki türlerinin bulunması, bölgenin su kaynakları bakımından zengin olması ayrıca uygun bir toprak ve iklim yapısına sahip olması gerekmektedir.

Verilen bilgiye göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Doğal afetler can kaybına neden olabilir.
- B) Doğal afetler canlı türlerinin nesillerinin yok olmasına neden olabilir.
- C) Gerekli koruma önlemleri alınmazsa Cava gergedanı bir sonraki afetle nesli tükenecektir.
- D) Nesli tükenme tehlikesi olan canlılar için hazırlanacak koruma bölgelerinde canlıların doğal yaşam ortamlarına dikkat edilmelidir.

59. Görseldeki bina Florida'nın Meksika Sahili'ni vuran kasırgada yapılan mimarlık sayesinde bölgede ayakta kalan binalardan biridir. Kasırga öncesinde ise Florida'nın Meksika sahilindeki binaların bir çoğu çok katlıydı.

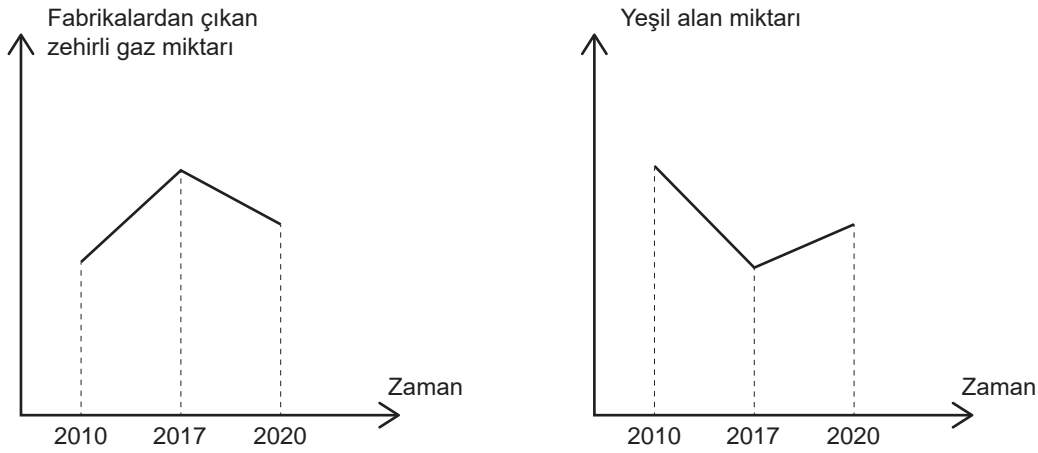
Binanın saatte 255 km hıza ulaşan aralıksız rüzgârlara dayanmasıyla ilgili,

- I. Binanın kat sayısının az olması kasırganın yıkıcı etkisini azaltmıştır.
- II. Bina bundan sonraki bütün kasırgalara dayanır.
- III. Binaların özellikleri doğal afetlerin yıkıcı etkisini azaltabilir.

ifadelerinden hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

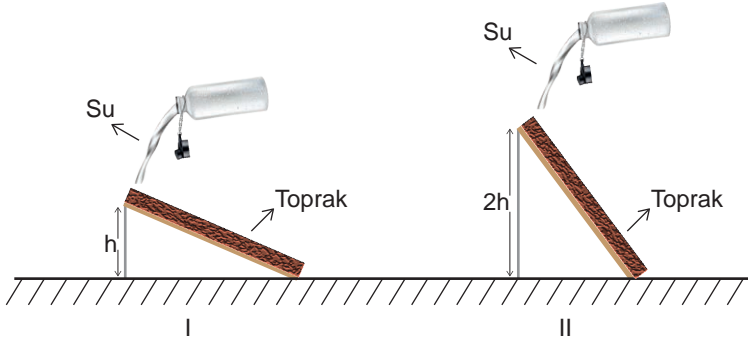
60. Grafiklerde bir bölgede 2010-2020 yılları arasında fabrikalardan çıkan zararlı gaz miktarındaki ve o bölgedeki yeşil alan miktarının yıllara göre değişimi gösterilmiştir.

Verilen grafik değerlendirildiğinde aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) 2017 yılında fabrika bacalarına filtre takılması zorunluluğu getirilmiş olabilir.
- B) Bölgede 2020 yılında görülen hava kirliliği, 2010 yılına göre daha azdır.
- C) 2010-2017 yılları arasında bölgedeki hava kirliliği artmıştır.
- D) 2017 yılından sonra hava kirliliği azalmıştır.

61. Bir öğrenci eğimin heyelana etkisini araştırmak için aşağıdaki etkinliği yapıyor.

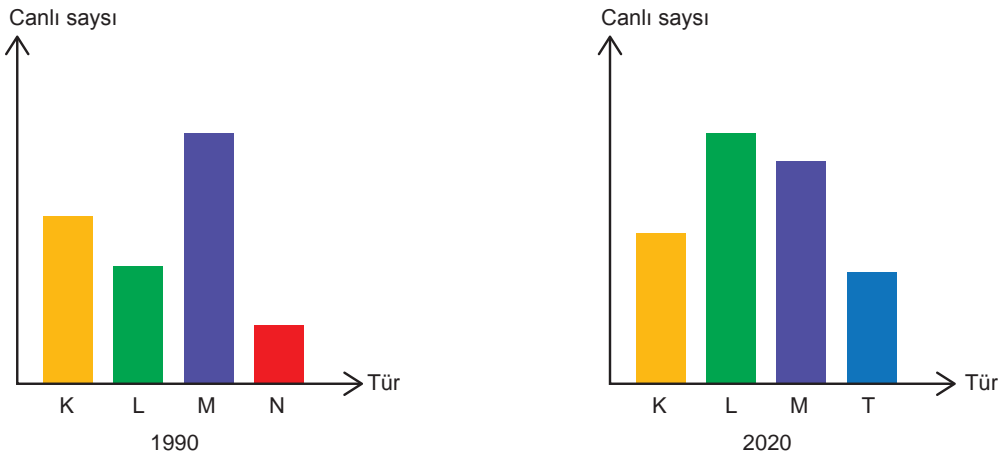
Etkinlik Basamakları:

1. Aynı uzunluktaki tahta parçasının üzerine eşit miktarda toprak konuluyor ve eşit miktarda su sökülüyor.
2. Etkinlik sonucunda II. düzeneğin üzerindeki toprağın daha fazla yer değiştirildiği görülüyor.

Öğrencinin yaptığı etkinlikte bağımsız, bağımlı ve kontrol edilen değişkenler seçeneklerdekilerden hangisi gibi olabilir?

	<u>Bağımsız Değişkenler</u>	<u>Bağımlı Değişkenler</u>	<u>Kontrol Edilen Değişkenler</u>
A)	Zeminin eğimi	Heyelan miktarı	Su miktarı
B)	Heyelan miktarı	Zeminin eğimi	Su miktarı
C)	Zeminin eğimi	Su miktarı	Heyelan miktarı
D)	Tahtanın uzunluğu	Heyelan miktarı	Su miktarı

62. Görselde bir bölgenin 1990 ve 2020 yılları arasındaki canlı sayısını gösteren grafik verilmiştir.

Grafiklere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bölgedeki biyolojik çeşitlilik artmıştır.
- B) N canlı türünün nesli tükenmiş olabilir.
- C) T canlı türü bu bölgeye dışarıdan göç etmiş olabilir.
- D) Aşırı avlanma sonucunda K canlı türü sayısı azalmış olabilir.

63. Görselde deniz balıklarının yasal avlanabilir asgari boy ölçüleri verilmiştir.

T. C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Deniz Balıkları Yasal Avlanabilir Asgari Boy Ölçüleri

Hamsi 9 cm	Barbunya 13 cm	Lüfer 20 cm	Kalkan 45 cm	Lagos 45 cm
Tekir 11 cm	İstavrit 13 cm	Palamut 25 cm	Kılıçbalığı 125 cm	
Sardalya 11 cm	Mezgit 13 cm	Bakalyaro 25 cm		

Tatlısu Balıkları Yasal Avlanabilir Asgari Boy Ölçüleri

Tatlısu Levreği 18 cm	Alabalık 25 cm	Karabalık 35 cm	Yılan Balığı 50 cm
Siraz 20 cm	Kadife 26 cm	Sazan 40 cm	Yayın 90 cm
Tatlısu Kefali 20 cm	Sudak 26 cm	Turna 40 cm	

Daha Küçüğünü Avlamayalım Satmayalım Almayalım

Avlanması Yasak Türler

Deniz Atı	Deniz Kaplumbağası	Deniz Alası	Mersin Balığı
Büyük Camgöz	Fok	Yunus	

Gelecekte de Varolmak İstiyorum

DAHA KÜÇÜĞÜNÜ AVLAYANLAR VE SATANLAR HAKKINDA 1380 SAYILI SU ÜRÜNLERİ KANUNU GEREĞİ ÜRÜNLERE EL KONULUR VE PARA CEZASI UYGULANIR

İHBAR TELEFONLARI

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müd.

174 Alo Gıda **158** Alo Sahil Güvenlik **156** Alo Jandarma

www.bsgm.gov.tr

Görselde verilen balıklardan daha küçüğünü avlayanlar ve satanlar hakkında 1380 sayılı su ürünleri kanunu gereği ürünlere el konulur ve para cezası uygulanır.

Verilen görsel ve bilgiye göre,

- I. 1380 sayılı su ürünleri kanunu türlerin neslinin tükenmesini engeller.
- II. Sadece kanuna göre görselde verilen balıklardan daha küçüğünü avlayan kişiler suçludur.
- III. Nesli tükenme tehlikesi olan canlıların boyuna bakılmaksızın avlanması yasaktır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

31. A
32. B
33. C
34. D
35. D
36. D
37. A
38. C
39. B
40. A

41. A
42. D
43. D
44. D
45. C
46. D
47. C
48. D
49. A
50. C

51. C
52. D
53. D
54. A
55. B
56. B
57. C
58. C
59. C
60. B

61. A
62. A
63. C
64. B
65. B

5. Sınıf İnsan ve Çevre Ünitesi Kim Milyoner Olmak İster? Yarışması için QR kodu okut veya Pdf ye tıkla

8. Aşağıda Trabzon ilinin Çaykara ilçesine bağlı, yemyeşil ormanları ve doğal güzelliği ile yerli ve yabancı turistlerin sıklıkla ziyaret ettiği, adını kıyısında bulunduğu gölden alan bir doğa harikası olan Uzungöl'ün 20 yıl önce ve bugünkü halleri Dr. Şenay Yılmaz'ın ziyaretleri sırasında çektiği fotoğraf kareleriyle gösterilmiştir.

20 yıl önce

Bugün

Dr. Şenay Uzungöl'de tanık olduğu bu durumu bir çevre sorunu olarak adlandırmış ve bu soruna farkındalık oluşturmak için iki ziyareti sırasında çektiği fotoğrafları yan yana koyup sosyal medyada paylaşmıştır. Arkadaşlarından bu sorunu çözebilmek için farklı çözüm önerilerinde bulunmalarını istemiştir

Dr. Şenay'ın arkadaşlarının ifadelerinden hangisi bu çevre sorununa yönelik oluşturulmuş bir çözüm önerisi olamaz?

- A) Göl kenarındaki yapıların atıklarının göl suyuna boşaltılması engellenmelidir.
 - B) Kaçak binalar yıkılmalı, kanalizasyon sistemi yapılmalıdır.
 - C) Göle yakın yerlerdeki ormanların, yeşil alanların yok olması engellenmelidir.
 - D) Yeni yapılacak binalara tek katlı olmak koşuluyla izin verilmelidir.
9. Aşağıdaki bilgi notunda teknolojinin gelişmesiyle birlikte insanların yakıt türü tercihlerindeki değişimden söz edilmiştir.

Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte güneş paneli üretimi artmış; ev ve iş yerlerinde fosil yakıtlar yerine güneş enerjisi tercih edilmeye başlanmıştır.

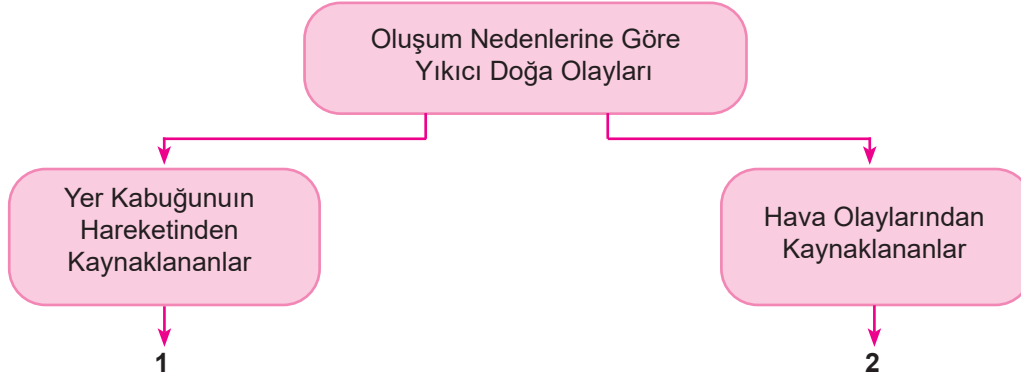
Buna göre bu durumun beraberinde seçeneklerdeki gelişmelerden hangisini getireceği beklenmez?

- A) Asit yağmurlarının azalması
- B) Havadaki oksijen oranının artması
- C) Doğaya salınan atık çeşidinin azalması
- D) Fosil yakıt kaynaklı hava kirliliğinin artması

10.

Dünya üzerinde gerçekleşen doğa olayları her zaman aynı süreçte gerçekleşmez. Normalin dışında gerçekleşen doğa olaylarına yıkıcı doğa olayları denir. Halk arasında bu olaylar doğal afet olarak da adlandırılır.

Aşağıdaki kavram haritasında oluşum nedenlerine göre yıkıcı doğa olayları örneklenmiştir.

Bu kavram haritasına göre 1 ve 2 ile gösterilen yerlere aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilemez?

- A) 1 yerine tsunami, deprem, volkanik olaylar yazılabilir.
- B) 2 yerine sel, şiddetli rüzgarlar, kasırgalar yazılabilir.
- C) 1 yerine can ve mal kayıplarına neden olur yazılabilir.
- D) 2 yerine korunmak mümkün değildir yazılabilir.

11.

Yanda Elazığ depreminin ayrıntılarını ve bu depremde yıkılan binaları gösteren bir gazete haberi verilmiştir.

Bu habere dayanarak bilim insanları deprem sonrası aşağıdaki açıklamalardan hangisini yapmış olamaz?

- A) Depremlerin zamanını söylemek mümkün değildir. Ancak yapılacak tek şey hazırlıklı olmaktır.
- B) Deprem bir doğa olayıdır, bu doğa olayı ile birlikte yaşamayı öğrenmek, önceden önlemler almak ise yapılması gerektir.
- C) Binaların aktif fay üzerinde inşa edilmesini sağlayacak şekilde kuralları belirlemek ve buna uygun yönetmelikler hazırlamak gerekmektedir.
- D) Depremlerle birlikte can ve mal kaybını en aza indirecek yapılı çevreyi ve nitelikli mimarlığı oluşturmak gerekmektedir.

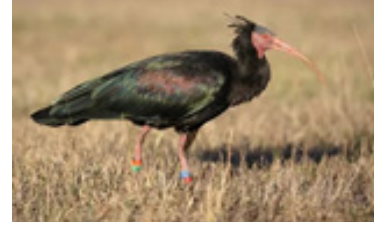
12. Aşağıdaki tabloda bazı bitkiler ve hayvanlar gösterilmiştir.

Sığla ağacı

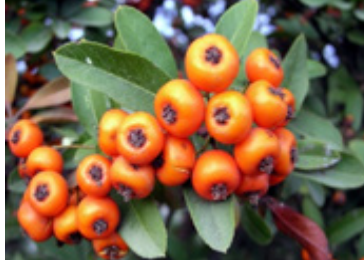
Kardelen

Kelaynak

Asya Fili

Alıç

Mamut

Bu canlılar ortak özelliklerine göre gruplandırılmak istenirse doğru gruplama seçeneklerinden hangisindeki gibi olur?

- A) Asya Fili - Mamut - Alıç
- B) Kelaynak - Asya Fili - Alıç
- C) Sığla Ağacı - Kardelen - Mamut
- D) Sığla Ağacı - Kardelen - Kelaynak

13. Ülkün Öğretmen, öğrencilerine ülkemizde nesli tükenmek üzere olan hayvanları sorar ve öğrencilerden gelen cevapları tahtaya yazar.

Buna göre hangi öğrencilerin cevabını doğrudur?

- A) Serhat-Melis
- B) Melis-Selin
- C) Ali-Selin
- D) Serhat-Selin

14.

Van Kedisi ülkemizde sadece Van Denizi Havzası'nda yaşayan ve ülkemize özgü bir kedi türüdür.

Yukarıda verilen bilgiye göre aşağıdaki hayvanlardan hangisi Van kedisi ile aynı özellikleri taşımaz?

A)

Kangal Köpeği

B)

Tiftik keçisi

C)

Caretta caretta

D)

Arap tavşanı

15. Aşağıda Nehir'in ziyaret ettiği bir müzede karşılaştığı dinazor iskeleti modeli gösterilmiştir.

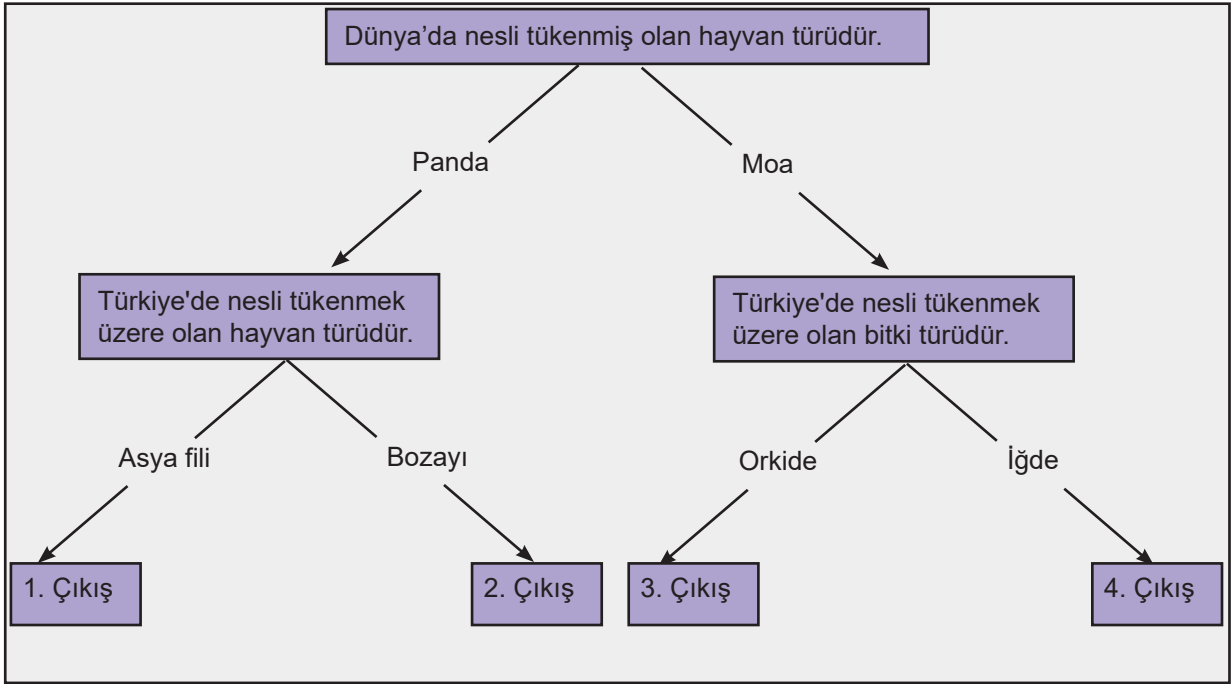

Nehir bu iskelet modelini görünce çok şaşırılmış ve babasına daha önce neden böyle bir canlıyla karşılaşmadığını sormuştur.

Babası Nehir'e aşağıdaki cevaplardan hangisini verirse Nehir'in sorusunu doğru cevaplamış olur?

- A) Çizgi film karakteri olduğu için
- B) Hayal gücü kullanılarak yapılan bir model olduğu için
- C) Afrika kıtasında yaşayan bir canlı olduğu için
- D) Yıllar önce nesli tükenen bir canlı olduğu için

16. Aşağıda nesli tükenmiş bitki ve hayvanların örneklendiği bir etkinlik verilmiştir.

Bu etkinlikte doğru yönler takip edildiğinde numaralanmış çıkışlardan hangisine ulaşılır?

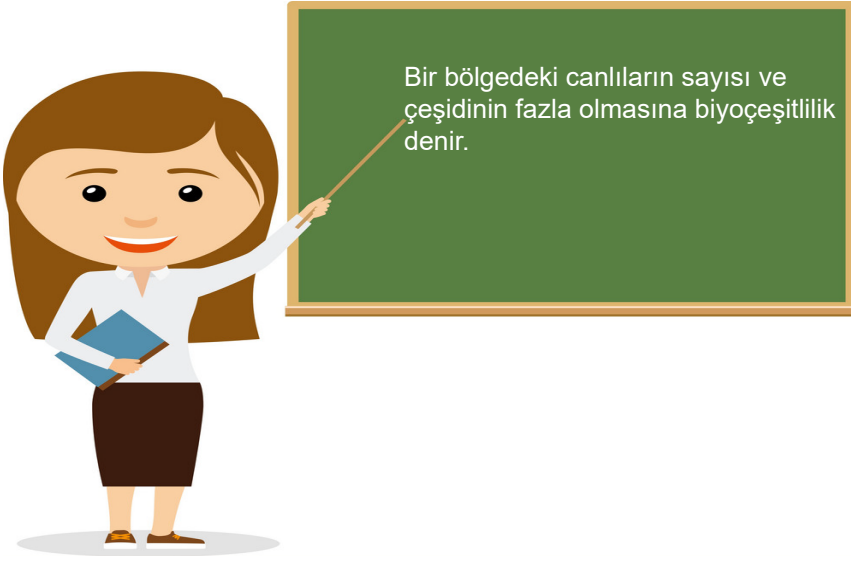
A) 1.Çıkış

B) 2.Çıkış

C) 3. Çıkış

D) 4.Çıkış

17. Halide Öğretmen, tahtaya biyoçeşitliliğin tanımını yazar ve öğrencilerinden bu kavramdan ne anladıklarını kendi cümleleriyle ifade etmelerini bekler.

Aşağıda Eda, Emre, Cemal ve Yusuf'un biyoçeşitlilik ile ilgili kurduğu cümleler yer almaktadır.

A) Biyoçeşitlilik ekonomiyi geliştirir.

B) Doğal dengeyi korur.

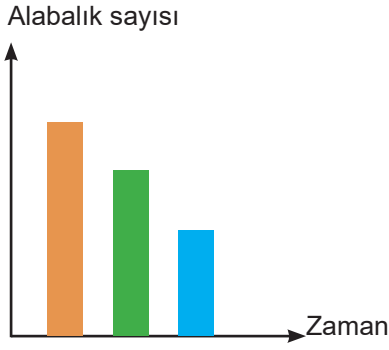

C) Aynı bitki türünün sayısının artması biyoçeşitliliğin zenginleşmesini sağlar.

D) Canlılara besin çeşitliliği sağlar.

18. Aşağıdaki grafikte bir gölde yaşayan alabalıkların zamana göre değişimi gösterilmiştir.

Bu grafiğe göre yapılan yorumlardan hangisi alabalık sayısının azalmasında doğrudan etkili değildir?

- A) Gölde aşırı avlanma yapılması
- B) Göle kanalizasyon sularının karışması
- C) Göl çevresinde plansız kentleşmenin artması
- D) Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artması

19.

Yanda biyolojik yaşam dergisinden alınan, nesli tükenme tehlikesi altında olan ve tükenen canlılarla ilgili bir yazı paylaşılmıştır.

Buna göre seçeneklerde verilenlerden hangisinin yazıdaki bu duruma sebep olduğu söylenemez?

- A) Küresel ısınma
- B) Çevre kirliliği
- C) Organik tarım
- D) Doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesi

20. Aşağıdaki doğru (D) - yanlış (Y) tablosunda çevre kirliliğiyle ilgili bazı ifadeler verilmiştir.

	DOĞRU	YANLIŞ
Tarım ilaçlarının toprak kirliliğine etkisi yoktur.		
Kullanılan deodorantlar hava kirliliğine sebep olur.		
Deniz ve okyanuslara karışan petrol atıkları su kirliliğine sebep olur.		
Atık pillerin rasgele toprağa atılması toprak kirliliğine sebep olur.		

Bu ifadeler doğru veya yanlış olarak belirlenerek 'X' ile işaretlenirse doğru sıralama seçeneklerin hangisindeki gibi olur?

A)

X	
	X
X	
X	

B)

	X
X	
X	
X	

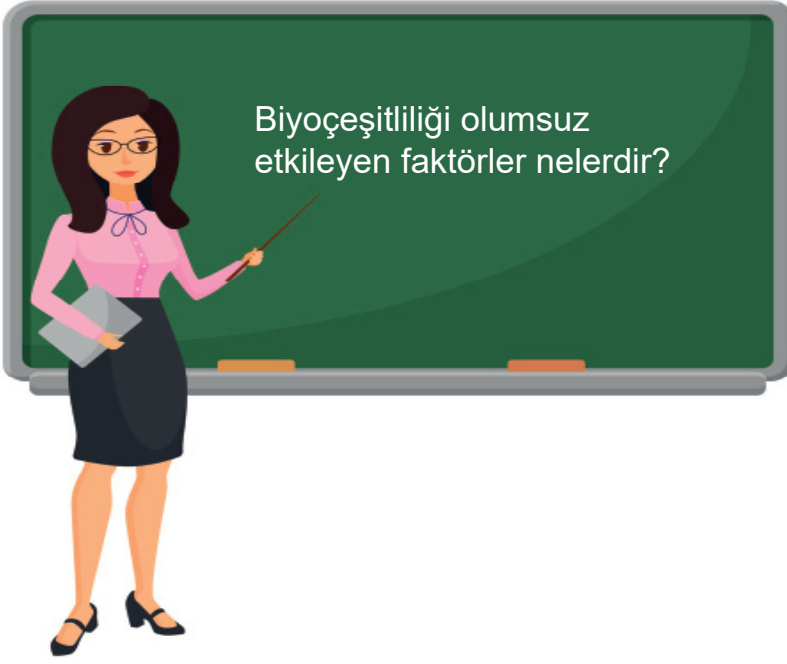
C)

X	
X	
X	
X	

D)

	X
X	
X	
	X

21. Öğrencilerinin biyoçeşitliliği olumsuz etkileyen faktörleri öğrenmesini isteyen Neslihan Öğretmen, tahtaya 'Biyoçeşitliliği olumsuz etkileyen faktörler nelerdir?' diye yazar ve öğrencilerinden bu faktörlere örnekler vermelerini ister.

Buna göre hangi öğrencinin verdiği örnek insan kaynaklı değildir?

A)

Pınar

Hızlı nüfus artışı

B)

Tolga

Aşırı avlanma

C)

Sezer

Volkan patlaması

D)

Tuğçe

Doğal kaynakların aşırı kullanımı

22. Aşağıda bir televizyon kanalında deprem uzmanı Prof. Dr. Nurten Bilir ile 'Deprem Öncesi Alınacak Tedbirler' konulu bir röportaj yapılmıştır.

Deprem uzmanının verdiği bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi bu tedbirlerden biri olamaz?

- A) Gaz vanası ve elektrik sigortaları kapatılmalıdır.
- B) Deprem çantası hazırlanmalıdır.
- C) Dolap, kitaplık gibi ağır eşyalar sabitlenmelidir.
- D) Yapılacak binaların depreme dayanıklı olması sağlanmalıdır.

23. Aşağıdaki görselde heyelan sonucu zarar gören evler gösterilmiştir.

Bu evlerin zarar görmesi aşağıdaki önlemlerden hangisinin alınması ile engellenebilir?

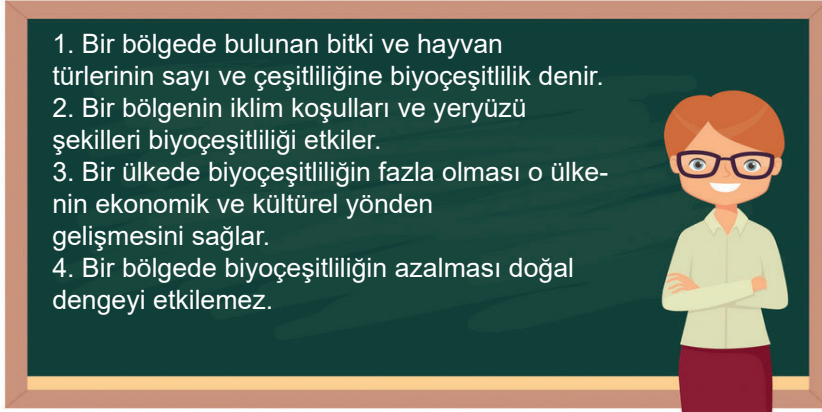
- A) Evin olduğu bölgeye istinat duvarı yapılmalı
- B) Ev eğimin daha fazla olduğu bir bölgeye yapılmalı
- C) Evlerin yapıldığı bölgedeki ağaçlar kesilmeli
- D) Evler yağışın bol olduğu bölgelere yapılmalı

24. Aşağıda biyolojik çeşitliliği anlatan bazı ifadeler verilmiştir.

Bu ifadelerden doğru olanların sonuna "D" yanlış olanlara "Y" harfi koyunuz.

İfadeler	D / Y
Ülkemizde nesli tükenen canlılara kelaynak örnek verilebilir.	
Bilinçsiz avlanma biyoçeşitliliği olumsuz etkiler.	
Nesli tükenme tehlikesi altında olan canlıları korumak için hayvanat bahçeleri kurulmalıdır.	
Bir canlı çeşidinin neslinin tükenmesi sadece bulunduğu bölgeyi etkiler.	
Canlıların doğal olarak yaşayıp üreyebildikleri ortama canlıların ekosistemi denir.	

35. Tuğba Öğretmen, tahtaya biyoçeşitlilik ile ilgili bazı cümleler yazar ve yazdığı bu cümleleri numaralandırır.

Cümlelerden birini hatalı yazan öğretmen öğrencilerden hatalı cümleyi bulmalarını ister.

Buna göre kaç numaralı cümle hatalıdır?

- A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

36. Aşağıda çevre sorunlarını önlemeye yönelik tedbirleri içeren bazı ifadelere yer verilmiştir.

Bu ifadelerden ülkemizde olumsuz sonuçlara yol açabilecek çevre sorunlarını çözmeye yönelik olanları belirleyerek, ifadelerin başındaki kutucukları "X" sembolü ile doldurunuz.

- 1) Fabrika Bacalarına ve araç egzozlarına filtre takılmalıdır.
 2) Yenilenebilir enerji kaynakları kullanılmamalıdır.
 3) Atık yağlar uygun şekilde lavaboya dökülmelidir.
 4) Fabrikalar ve iş merkezleri yerleşim yerlerinden uzak alanlarda yapılmalıdır.
 5) Bitmiş piller toprağa atılmamalıdır.

39. Aşağıda canlı türleriyle ilgili yapılan bir araştırmadan küçük bir kesit verilmiştir.

2100 yılına kadar yaklaşık 2 derece artış türlerin yüzde 30'unun yok olmasına neden olacaktır. Akdeniz ormanlarının yer aldığı en kurak bölgelerden biri olan Konya ve çevresinde ise ortalama sıcaklıkların yaklaşık 4 derece artması beklenmektedir. Son 50 yılda Akdeniz'deki balık türlerinin yüzde 34'ü azalmıştır ve günümüzde de azalma devam etmektedir.

Ülkemizde 10.000'den fazla bitki türü, 170'den fazla memeli, 470 kuş, 480 deniz balığı, 350 kelebek, 106 sürüngen ve 80.000'den fazla omurgasız tür yaşamaktadır ancak bunların 401 türü yok olma tehdidi altında bulunmaktadır.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin canlı türlerini tehdit eden faktörlerden olduğu söylenemez?

- A) Denizlere atılan plastikler
- B) Topraktaki kimyasal maddelerin artışı
- C) Doğal alanların korunması
- D) Aşırı ve yasak avlanma

40. Aşağıdaki parçada Adana'da turna türünün korunması için başlatılan "Turnalar Hep Uçsun" projesinin kapsamı hakkında bazı bilgiler verilmiştir.

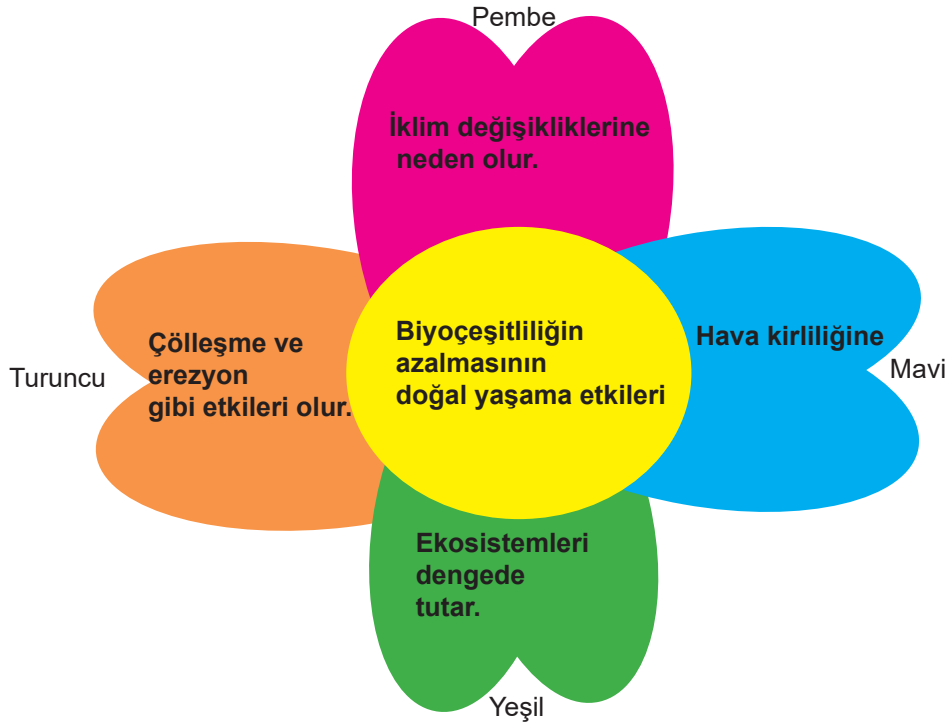
Adana il sınırlarında uzanan, kuzeyden Toros Dağları ile sınırlanan Çukurova Delta Ovası'nda 2013 yılından bu yana "Turnalar Hep Uçsun" projesi ile Çukurova'daki turna türünün korunması için çalışmalarını sürdürüyor. Yapılan çalışmalar şunlardır:

- Çukurova Deltası'nda kışlayan yaklaşık 10.000 turnaya yönelik, uyuma ve dinlenme yerlerinde rahatsız edilme, yasa dışı avcılık gibi tehditleri belirleyerek, ova halkını alınacak önlemler konusunda bilinçlendirme,
- Turnaların biyolojisini, yaşam alanlarını ve türe dair koruma önlemlerini anlatan bilgilendirme tabelalarını deltanın çeşitli noktalarına yerleştirme,
- Yöredeki okullar, avcı dernekleri, köy kahveleri gibi çeşitli yerlerde asılmak üzere bilgilendirici posterler hazırlama ve dağıtma,
- Dünya Kuş Gözlem Günü'nü 4 farklı şehirde turna gözlem ve sayım etkinlikleriyle kutlama,
- Karataş ve Yumurtalık ilçe merkezleri, köyleri ve Tuzla beldesi olmak üzere 30'dan fazla turnaların sık sık beslenmek için ziyaret ettiği yerleşim bölgelerini ziyaret ederek, 6-9, 9-12 yaş arası çocuklar için hazırladığımız Turna Eğitim Kitapçıklarını dağıtma,
- Mersin, Niğde, Adana Şube Müdürlükleri'nde görev yapan milli park görevlilerine yaban hayatı ilk semineri verme.

Bu bilgilere dayanarak turna türünün korunması için yapılan çalışmalara yönelik olarak verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Turna türünün yaşam alanı Çukurova Deltasıdır.
- B) Çukurova bölgesinde yasadışı avcılık konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılmıştır.
- C) Yöredeki okullar, avcı dernekleri ve köy kahvelerine bölgenin ekosistemini koruma önlemlerini anlatan poster hazırlanıp, dağıtılmıştır.
- D) Turnaların sık sık beslenmeleri için delta, çocukların ziyaretine açılmıştır.

41. Aşağıda biyoçeşitliliğin azalmasının doğal yaşama etkilerini göstermek isteyen Aynur'un hazırladığı çiçek modeli posterini gösterilmiştir.

Aynur bu poster çalışmasını tasarlarken arkadaşlarının dikkatini çekmeyi amaçlamış ve bu yüzden çiçek şeklindeki posterin yapraklarını farklı renklerle boyamıştır. Sınıfta arkadaşlarına posterini sunarken hazırladığı çiçek modelinin yapraklarından birinde hatalı bir ifade kullandığını fark etmiştir.

Çiçek modeli posterinde hatalı olan ifadeyi içeren yaprak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pembe B) Yeşil C) Mavi D) Sarı

42. Yonca Öğretmen, çevre kirliliğinin nedenleri ve insan yaşamına etkileri ile ilgili bilgileri tahtaya yazar.

- Kalitesiz yakıtların kullanılması sonucu hava kirliliği oluşur. Bu durum astım, bronşit ve kanser gibi hastalıklarda artışı meydana getirir.
- Bilinçsizce kullanılan tarım ilaçları ve gübreler toprak kirliliğine neden olur. Bu durum organik olmayan sebze ve meyvelerin yetişmesi demektir.
- Atık yağların lavaboya dökülmesi su kirliliğine neden olur. Suların kirlenmesi ile tifo, dizanteri, kolera gibi hastalıklara yol açar.

Yonca Öğretmen öğrencilerinden verdiği bu bilgilere dayanarak çevre kirliliğinin insan yaşamına olan etkilerini azaltmaya yönelik bir proje tasarlamalarını ister.

Buna göre hangi öğrencinin projesi verilen bilgilere uygun değildir?

- A) : Ağaç dikim projesi
Yavuz

- B) : Atık pil toplama projesi
Aybüke

- C) : Organik tarım projesi
Kaan

- D) : Atık yağ toplama projesi
Aslı

43. Aşağıdaki tabloda bazı canlı türleri verilmiştir.

1.Moa	2.İğde	3.Kelaynak	4.Orkide
5.Kardelen	6. Dinazor	7.Mamut	8.Akdeniz foku

Tablo incelendiğinde hangi numaralı canlıların neslinin tükenmiş olduğu görülür?

- A) 1-2-6 B) 3-4-8 C) 1-6-7 D) 3-6-7

44. Aşağıda biyoçeşitliliğin canlı türlerinin nesillerine olan etkisine yönelik bir bilgi verilmiştir.

Bioçeşitliliğin tehdit altında olması türlerin hızlı bir şekilde yok olmasına sebep olur.

Verilen bu bilgiye dayanarak biyoçeşitliliği tehdit eden faktörlerden hangisinin insan kaynaklı olmadığı söylenebilir?

- A) Bilinçsiz kimyasal madde kullanımı
B) Aşırı ve kaçak avlanma
C) Doğal afetler
D) Çevre kirliliği
45. Aşağıda son yıllarda nesilleri tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalan caretta caretta'nın (deniz kaplumbağaları) ölüm nedenleri üzerine yapılan bir araştırmadan elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Caretta caretta'nın ölüm sebeplerinin en önemli etkeninin insanlar olduğu vurgulanmıştır. Caretta caretta'nın cinsiyetini kuma gömülü yuvalarının sıcaklığı belirler. Yuva sıcaklığı 26 derecenin altındaysa yumurtadan çıkan kaplumbağalar erkek, 32 derece üstündeyse dişi olur. Yuva sıcaklığının 26-32 derece arasında ise oran %50 erkek, %50 dişi olarak gerçekleşir. Küresel ısınmadan dolayı sıcaklıkların artması, dişi deniz kaplumbağaların sayısının erkek bireylerden fazla olmasına neden olur. Bu durumun nesillerinin devam etmesine engel olduğu ifade edilmiştir. Deniz kaplumbağalarının ölüm sebeplerinden biri de kayıkçıların pervanelerine, balıkçıların ağlarına takılmalarıdır. Caretta caretta'nın deniz analarını yiyerek beslendiğini belirten araştırmacılar, denizin kirliliğinden gelen poşetleri deniz anası zannedip yediklerini ve bunun da sindirim sistemlerini bozarak ölümlerine neden olduğunu söylemektedirler. Ayrıca insanların sebep olduğu yapay ışıklandırma nedeniyle deniz yerine karaya doğru hareket etmeleri de ölümlerine sebep olmaktadır.

Bu sonuçlara dayanarak seçeneklerin hangisinde belirtilen sebeplerin caretta caretta'nın yok olmasıyla ilgili olduğu söylenemez?

- A) Deniz kirliliği
B) Küresel ısınma
C) Işık Kirliliği
D) Aşırı avlanma

46. Aşağıda sanayi ve teknolojinin faydaları ve zararlarının anlatıldığı bir makaleden küçük bir kesit verilmiştir.

Dünya'da hızla gelişen sanayi ve teknolojinin insanlara faydaları olduğu gibi zararları da vardır. Bu gelişmeler pek çok çevre sorununu da beraberinde getirmektedir. Örneğin; bundan yaklaşık iki yüz yıl önce, fosil yakıtlar bu kadar yaygın kullanılmadığı için, havanın da bu kadar kirli olduğu söylenmemektedir.

Bu bilgilerden yola çıkarak seçeneklerdeki sonuçlardan hangisine hava kirliliğinin yol açtığı söylenemez?

- A) Solunum yolu hastalıkları artmaktadır.
- B) Asit yağmurları meydana gelmektedir.
- C) Havada zehirli gaz birikmesi sonucu küresel ısınma görülmektedir.
- D) Toprak kayması olaylarında artış yaşanmaktadır.

47. Aşağıda insan ve çevre etkileşimini anlatan bir bilgi paylaşılmıştır.

İnsan ve çevre etkileşimi her zaman olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmamaktadır. Bilinçli olarak alınacak önlemlerle çevre sorunları önlenebilir.

Bu bilgiden yola çıkarak seçeneklerde verilenlerden hangisi çevre kirliliğini önlemek için alınacak tedbirlerden biri değildir?

- A) Yeşil alanların sayısını arttırmak
- B) Geri dönüşüm tesisleri kurmak
- C) Odun ve kömür gibi yakıtları tercih etmek
- D) Yenilenebilir enerji kaynakları kullanmak

48. Aşağıdaki cümlelerde yıkıcı doğa olaylarından bazıları tanımlanarak, tanımlara karşılık gelen kavramların yazılacağı kısım boş bırakılmıştır.

- Bir bölgede bulunan toprağın kısa sürede tamamen ya da kısmen su altında kalmasına..... denir.
- Yamaçtaki toprağın çeşitli nedenlerle zeminiyle beraber yer değiştirmesine..... denir.
- Yer altındaki sıcaklığı çok yüksek olan erimiş kayaların yer kabuğundan püskürerek dışarı çıkmasına denir.

Buna göre cümlelerdeki boş bırakılan kısımlara seçeneklerde verilen doğa olaylarından hangisi yazılamaz?

- A) Deprem
- B) Volkanik patlama
- C) Sel
- D) Heyelan

50. Aşağıda Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleşen Katrina kasırgasıyla ilgili bir dergiden alınan haber kesiti paylaşılmıştır.

Katrina kasırgası, Amerika Birleşik Devletleri tarihinde yaşanmış ve kayda geçmiş en ölümcül afetler arasında kabul edilmektedir. New Orleans bu kasırgadan en çok etkilenen şehir olmuştur. Saatte hızı 250 km ile 350 km arasında değişiklik gösteren kasırga şehri tamamen yıkmıştır. Katrina deniz seviyesinde olan şehri sular altında bırakmıştır. Fırtınanın şiddeti ile ilgili verilere sahip olan Birleşik Devletler Fırtına Merkezi, New Orleans halkını uyarırsa da bu uyarı halk üzerinde pek fayda etmemiştir. Çünkü uyarıları duyan halkın birçoğunun bölgeden başka gidebileceği herhangi bir şehir ya da bölge yoktur ve birçoğu da fırtınanın bu denli yıkıcı etkilere yol açabileceğini düşünmemiştir.

Bu haberden yola çıkılarak verilen bilgilerden hangisi kasırgalardan korunmak için yapılması gerekenlere uygun değildir?

- A) Pencere ve kapılardan uzak durulmalıdır.
- B) Araçlar ağaç, çit ve duvarlardan uzak yerlere park edilmelidir.
- C) Elektrik telleri kopma tehlikesi olduğundan elektrik kapatılmalıdır.
- D) Açık alanlarda toplanılmalıdır.

53. Biyoçeşitliliği tehdit eden bazı faktörler numaralandırılarak gösterilmiştir.

1. Plansız kentleşme	2. Küresel ısınma
3. Aşırı ve kaçak avlanma	4. Sanayi atıkları
5. Toprak kayması	6. Aşırı fosil yakıt kullanımı
7. Otlak ve meraların kontrolsüz kullanımı	8. İklim değişikliği

Bu faktörlerden hangilerinin doğrudan insan kaynaklı olduğunu aşağıdaki şekil üzerinde numaralarıyla belirtiniz.

54. Manisa ili Soma ilçesinden bir görsel paylaşılmıştır.

Verilen bu görseli inceleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu ilçede hangi çevre sorunu olduğunu şekildeki kutucuğa yazınız.

2. Bu ilçedeki çevre sorununu önlemek için alınması gereken önlemlerden 4 tanesini verilen kutucuğa yazınız.

57. Aşağıda biyolojik çeşitliliği anlatan bir bilgi verilmiştir.

- Biyolojik çeşitlilik bir bölgedeki türlerin çeşitliliğidir. Ekosistemleri dengede tutar, gezegeni yaşanır hale getirir. İnsan hayatı için gereklidir. Tarım, tıp, eczacılık, doğal güzellikler, hayvancılık gibi alanlarda biyolojik çeşitlilikten faydalanır.

Verilen bilgilere göre hangisi biyolojik çeşitliliğin önemini anlatmaz?

- A) Hayvanlara besin kaynağı sağlar.
- B) Canlı çeşitliliği fazladır.
- C) Doğaya dayalı turizm gerçekleştirilebilir.
- D) Ülke ekonomisine kazanç sağlar.

58.

İklim değişikliği
Doğal yaşam alanlarının yok olması
Nüfus artışı
Aşırı Tüketim
Kirlilik

Yandaki tabloda biyolojik çeşitliliği tehdit eden bazı faktörler gösterilmiştir.

Bu faktörler incelendiğinde seçeneklerde verilenlerden hangisinin yapılması biyoçeşitliliğin azalmasını önler?

- A) Sit alanların imara açılması
- B) Balık avlama sezonunun genişletilmesi
- C) Milli parkların sayısının azaltılması
- D) Tarımda kimyasal ilaç kullanımının azalması

59.

Akdeniz fokusu
Kutup ayısı
Ala geyik
Çita

Yandaki tabloda Dünya'da ve ülkemizde nesli tükenme tehlikesi altında bulunan bazı canlı türleri bulunmaktadır.

Bu tabloda sadece ülkemizde nesli tükenme tehlikesi altında olan canlı türleri bırakılmak istenirse tablonun son hali aşağıdakilerden hangisindeki gibi olur?

A)

Akdeniz fokusu
Ala geyik

B)

Akdeniz fokusu
Ala geyik
Çita

C)

Akdeniz fokusu
Kutup ayısı
Ala geyik

D)

Kutup ayısı
Çita

60. Aşağıda İnci ve Ceylin'in çevre kirliliğini azaltmak için önerilerini sıraladıkları bir tablo verilmiştir.

<u>İnci</u>	<u>Ceylin</u>
Canlıların doğal alanlarını korumak	Sanayi kuruluşlarını filtre takımına yöneltmek
Ağaçlandırma yapmak	Tarım ilaçları kullanmak
Organik tarımı artırmak	Tsunami oluşumunu engellemek
Sel oluşumunu engellemek	Doğal kaynakları bilinçsizce kullanmak

Bu tablodaki her doğru öneri 5 puan olarak belirlendiğine göre İnci ve Ceylin toplamda kaç puan almışlardır?

	<u>İnci</u>	<u>Ceylin</u>
A)	15	5
B)	20	15
C)	15	10
D)	20	20

61. Aşağıda hava kirliliğinin insan yaşamına etkileri konusunda yapılan bir araştırmadan küçük bir kesit verilmiştir.

Hava kirliliği fazla olan yaşam alanlarında solunum yolu hastalıkları oranı, kadınlardaki düşük oranı ve bebek ölümleri oranı daha yüksektir.

1. Fabrika bacalarını filtre takılması
2. Eski araçlar yerine yeni otomatik araçların gelmesi
3. Atık suların arıtılması
4. Kısa mesafelere bisiklet ile gitmek
5. Atık pillerin toplanması

Bu araştırma kapsamında hava kirliliğinin etkilerini önlemeye yönelik çalışmalar yapan Mehmet verilen çözüm önerilerinden hangilerini uygularsa amacına ulaşmış olur?

- A) 1, 2, 3 B) 1, 2, 4 C) 1, 2, 3, 4 D) 2, 3, 4, 5

62. Aşağıda elektronik atık sorunu hakkında bazı bilgiler verilmiştir.

Her gün büyüyen elektronik atık sorunu gelişmiş ülkelerde yüksek risk oluşturmaya başlamıştır. Aynı zamanda bu atıkların yapısında bulunan kurşun, bakır, alüminyum gibi zehirli atıklar doğaya da zarar vermektedir.

Bu bilgilere dayanarak elektronik atık sorununun önlenmesine yönelik çözüm önerilerinden hangisi doğru değildir?

- A) Elektronik cihazları dikkatli ve uzun süre kullanmak
- B) Eski elektronik araç-gereçleri az gelişmiş ülkelere satmak
- C) Gereğinden fazla elektronik eşya almamak
- D) Eski elektronik araç-gereçlerin geri dönüşümlerini sağlamak

63.

İnsan Faaliyetleri	
Ağaçlandırma yapmak	
Aşırı avlanmak	
Egzoz muayenelerinin düzenli yapılması	
Tarım alanlarının tahribi	

Yanda insan ve çevre etkileşimini özetleyen faaliyetlerin gösterildiği bir tablo verilmiştir.

Bu tablo incelenerek insan faaliyetlerinin çevre üzerindeki yarar durumuna '+' zarar durumuna ise '-' ile doldurulacaktır.

Buna göre tablonun doğru bir şekilde doldurulmuş hali aşağıdakilerden hangisidir?

A)

+
-
+
-

B)

+
+
+
-

C)

-
-
+
-

D)

-
+
+
-

64. Aşağıda yıkıcı doğa olaylarından bazıları örneklenmiştir.

- * Van ilinin Edremit ilçesinde meydana gelen depremde 644 kişi hayatını kaybetti.
- * ABD de Harvey kasırgası Houston kentinde yıkıma neden oldu.
- * Heyelan sonucu bazı yamaç altındaki evler toprak altında kaldı.

Bu örnekler incelendiğinde yıkıcı doğa olaylarıyla ilgili olarak hangi sonuca varılamaz?

- A) Depremler can kaybına sebep olabilir.
- B) Kasırgalar mal kaybına sebep olabilir.
- C) Evler dik yamaçların altına yapılmamalıdır.
- D) Volkanik bölgelerde yerleşim olmamalıdır.

65. Aşağıda iki farklı dört yapraklı yonca verilmiştir.

1. YONCA

2. YONCA

Bu yoncaların ilki yıkıcı doğa olaylarının yazılı olduğu, ikincisi ise bu yıkıcı doğa olaylarından korunma yollarının yazılı olduğu balonlardan oluşmaktadır.

Buna göre 1.yoncada verilen yıkıcı doğa olaylarının hangisinin korunma yolu 2. yoncadaki balonların içinde bulunmamaktadır?

- A) Sel B) Deprem C) Heyelan D)Kasırğa

66. Aşağıda Ömer ve Nurefşan adlı öğrencilerin deprem öncesi alınacak önlemler korunma yolları ile ilgili hazırladıkları afişler gösterilmiştir.

Ömer

- 1) Eşyalar duvara sabitlenmelidir.
- 2) Şehir planlaması doğru yapılmalıdır.
- 3) Sağlam eşyaların yanına çökülmelidir.

Nurefşan

- 1) Otomatik sigortalar kullanılmalıdır.
- 2) Deprem riski az olan yerlerde yerleşim alanları kurulmalıdır.
- 3) Avizeler ve raflar sabitlenmelidir.

Buna göre öğrencilerin afişleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

<u>Ömer</u>	<u>Nurefşan</u>
A) Hepsi doğru	Hepsi doğru
B) 1. yanlış	2. yanlış
C) Hepsi doğru	1. yanlış
D) 3. yanlış	Hepsi doğru

67. Aşağıda 2014 yılına ait Yaşayan Gezegen Raporu'ndan (YGE) alınan bir kesit verilmiştir.

Bu rapora göre canlı türlerinde meydana gelen değişikliğe,

- I. Habitat kaybı ve bozulması
- II. Doğal kaynak tüketiminin azaltılması
- III. Bilinçsiz avcılık ve balıkçılık faaliyetleri

verilen faktörlerden hangilerinin sebep olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I,II ve III

68. Aşağıda orkide ve siklamen bitkileriyle ilgili görseller ve bazı bilgiler paylaşılmıştır.

Yaz aylarında yoğun olarak tüketilen dondurmalara lezzetini veren salep üretimi için doğadan kaçak toplanan orkidelerin nesli tükenme tehlikesi altındadır.

Süs bitkisi ve bazı ilaç tedavilerinde kullanılan siklamenlerin bilinçsiz toplanma ve aşırı ihracattan ötürü nesli tükenme tehlikesi altındadır.

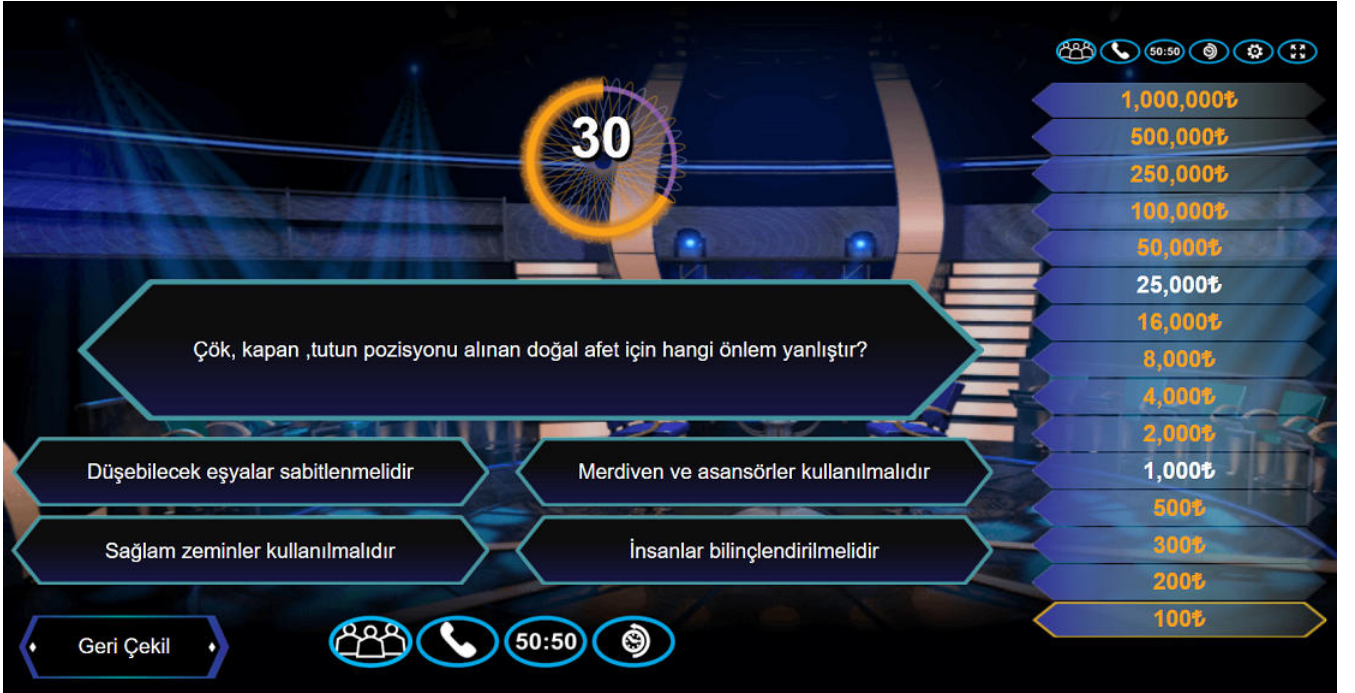
Bu bilgiler doğrultusunda orkide ve siklamenlerin neslini korumak için seçeneklerde verilenlerden hangisinin yapılması uygun olmaz?

- A) Doğal yaşam alanlarının korunması
- B) Yalnızca üretimden ihracatlarına izin verilmesi
- C) Doğal olanların belli izinlerle toplanmasına izin verilmesi
- D) Dondurma tüketiminin azaltılması

7. C
8. D
9. D
10. D
11. C
12. D
13. B
14. C
15. D
16. C
17. C
18. D
19. C
20. B
21. C
22. A
23. A

39. C
40. D
41. B
42. B
43. C
44. C
45. D
46. D
47. C
48. A

57. B
58. D
59. A
60. A
61. B
62. B
63. A
64. D
65. A
66. D
67. C
68. D

5. Sınıf İnsan ve Çevre Ünitesi Kim Milyoner Olmak İster? Yarışması için QR kodu okut veya Pdf ye tıkla